

WANDA MICHALEWSKA (Z D. DUDZIAK) ur. 1920; Lublin

Tytuł fragmentu relacji	Sytuacje zagrożenia
Zakres terytorialny i czasowy	Bystrzyca; II wojna światowa
Słowa kluczowe	Światła w Ciemności - Sprawiedliwi wśród Narodów Świata, Żydzi, Holokaust, II wojna Światowa, Lublin, ratowanie, Michalewska Wanda

Sytuacje zagrożenia

Początkowo w ogóle nie zdawałam sobie sprawy, że grozi mi śmierć za zatrzymanie tej dziewczynki. Dopiero później z czasem, coraz bardziej to sobie uświadamiałam, gdy z każdym stukaniem do drzwi czuliśmy wszyscy wielki strach. Długi czas kompletnie nikt nic nie wiedział. Mama była czarnowłosa, ona też, więc jakieś podobieństwo istniało. Ona zawsze chodziła z nami na majówki pod figurkę Matki Boskiej, jak to na wsi, pięknie śpiewała, modliła się, więc nikt niczego nie podejrzewał. To była bardzo mądra i piękna dziewczynka. Sama doskonale wiedziała, że musi być ostrożna.

Raz przyszli do nas Niemcy. Brat za nią zginął, bo jacyś głupi ludzie donieśli. Szukali u nas Żyda i brata zabrali. A ona się razem z nami bawiła i w ogóle nie zwrócili na nią uwagi. To dziwne, ale ona przez cały ten czas, kiedy była u nas, nie zapytała ani razu o swoich rodziców. Była na tyle mądra, że o nic nie pytała i nigdy się nie przyznawała, że jest Żydówką.

Działałam w Ruchu Oporu. Ale oni też nic nie wiedzieli, że u nas się chowa dziecko żydowskie. Później zaczęto mówić, że ukrywamy Żydówkę, ale wszyscy sprawdzali nasze małe mieszkanie i nikomu nie przyszło do głowy, że ona się nie ukrywa. Nikt nie myślał, że możemy być tak zuchwali i trzymać ją „na widoku”. A myśmy po prostu nie mieli jej gdzie ukryć, więc musiała mieszkać z nami. To jeszcze było dobre, że jej nikt po kryjomu nie odwiedzał, nie utrzymywał z nią kontaktu, nie sprawdzał nocami, co u niej się dzieje.

Data i miejsce nagrania	2003-05-20, Lublin
Rozmawiał/a	Marzena Baum
Transkrypcja	Marzena Baum
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"